

Karta záznamu

Spisová značka	5818/2023/VOP
Oblast práva	Místní poplatky a řízení o nich
Věc	poplatek za komunální odpad
Forma zjištění	Odložení
Výsledek šetření	Nezjišťuje se
Vztah k českým právním předpisům	565/1990 Sb., § 10k odst. 4
Vztah k evropským právním předpisům	
Datum vydání	21. 11. 2023
Datum podání	23. 10. 2023
Heslář	«heslar»

Právní věta

Není-li naplněn předmět poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, pak nemůže vznikat poplatková povinnost, a to ani pokud obec zavedla minimální základ dílčího poplatku (§ 10k odst. 4 zákona o místních poplatcích).

Poznámka: Právní věta nemusí být součástí stanoviska ochránce.

Text dokumentu

Sp. zn. 5818/2023/VOP/JŠ

Č. j. KVOP-43315/2023

Datum 21. listopadu 2023

Vážený pane A.,

odpovídám na Váš podnět ze dne 21. října 2023, ve kterém nesouhlasíte s vybíráním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci ve městě Měčín. Odmítáte platit za nevyužívanou nemovitost, a to s odkazem na informační leták Komunální odpad Kanceláře veřejného ochránce práv.

Váš podnět se týká otázky, která podle mého názoru prozatím není v praxi spolehlivě řešena. Pokusím se proto v této odpovědi shrnout svá zjištění a zaujmout své stanovisko.

Přípis městského úřadu

Podle městského úřadu nedopadají závěry informačního letáku na případy, kdy obec zavedla tzv. minimální základ dílčího poplatku. [1] Městský úřad odkazuje na metodiku [2] Ministerstva financí, kde se uvádí, že v případě zavedení minimálního základu dílčího poplatku musí plátce poplatku uhradit poplatek i v situaci, kdy žádný komunální odpad v nemovitosti neodkládá.

Městský úřad navíc poukazuje na Vaše tvrzení, že nějaký komunální odpad ve Vašich nemovitostech vzniká. Nejedná se tak o zcela opuštěnou nemovitost, kde se za celý rok nikdo nevyskytuje.

Informační leták

Na straně 8 informačního letáku je uvedeno, že se poplatek neplatí v případě, kdy se nemovitost dlouhodobě vůbec nevyužívá a nedochází tak k odkládání komunálního odpadu.

Současně je však na straně 9 upozornění, že podle Ministerstva financí je plátcem poplatku povinen uhradit poplatek i v případech, kdy vůbec nedochází k odkládání komunálního odpadu, pokud obec zavedla "minimální měsíční platbu" - tj. minimální základ dílčího poplatku. K tomu je doplněna informace, že já sám jsem takový případ ve své praxi prozatím neřešil.

Minimální základ dílčího poplatku

Spornou otázkou tedy je, zda má plátcem poplatku v případě zavedení minimálního základu dílčího poplatku povinnost uhradit minimální výši poplatku, přestože v nemovité věci žádný komunální odpad nevzniká.

* Městský úřad má pravdu, že podle Ministerstva financí platí, že plátcem poplatku musí částku odpovídající minimálnímu základu dílčího poplatku uhradit i za kalendářní měsíce, v nichž neodkládá z nemovité věci odpad.

* Stejný názor zastává také Ministerstvo životního prostředí. Podle jeho metodiky [3] se neplatí poplatek za neobydlenou nemovitost, ve které nevzniká komunální odpad (a není objednaná sběrná nádoba). Výjimku však představuje situace, kdy obec zavedla minimální základ dílčího poplatku. V takovém případě by měl plátcem poplatku uhradit minimální výši poplatku.

* Podle autorek odborného komentáře [4] rovněž platí, že plátcem poplatku musí uhradit poplatek, přestože v jeho nemovitosti žádný komunální odpad nevzniká, pokud obec zavedla minimální základ dílčího poplatku.

Ministerstvo financí ve svém stanovisku [5] uvádí, že smyslem zavedení minimálního dílčího základu je snížení rizika možného obcházení poplatkové povinnosti tím, že se poplatník bude zbavovat komunálního odpadu nežádoucími způsoby (spalování, černé skládky apod.). Dopadem zavedení minimálního dílčího základu však podle ministerstva financí je také povinnost uhradit minimální výši poplatku i v obdobích, kdy se žádný komunální odpad v nemovitosti neprodukuje.

Pro postup Městského úřadu Měčín proto mám pochopení, neboť při své praxi vycházel z metodického doporučení Ministerstva financí, které je navíc v postavení garanta zákona o místních poplatcích. To však neznamená, že já sám se ztotožňuji se závěry ministerstev obsaženými v metodických doporučeních.

Domnívám se totiž, že ministerstva ve svých závěrech opomíjí právní úpravu, podle které je předmětem poplatku "odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci". [6] Poplatková povinnost podle mě nemůže vznikat tehdy, pokud není naplněn předmět poplatku (tzn., pokud nedochází k odkládání směsného komunálního odpadu). Ze zákona o místních poplatcích neplyne, že by v případě

zavedení minimálního základu dílčího poplatku nebylo nutné naplnit předmět poplatku.

Příkláním se proto k výkladu zákona o místních poplatcích, který respektuje naplnění předmětu poplatku. Minimální základ dílčího poplatku se podle mě uplatní pouze v případech, kdy poplatník produkuje směsný komunální odpad, ale v nižším množství než je stanovený minimální základ dílčího poplatku.

Minimální dílčí základ poplatku by se naopak podle mého názoru neměl uplatnit v případech, kdy je nemovitost zcela opuštěná, a žádný odpad tak nevzniká (to se dá prokazovat mimo jiné například stavem vodoměru a elektroměru). Případně v nemovitosti žijí lidé, kteří veškerý směsný komunální odpad zpracovávají a žádný proto neprodukují (s takovým případem jsem se však dosud neseťkal).

Pokud tedy ve Vašich nemovitostech určité množství (buď minimální) odpadu vzniká (jak vyplývá z přípisu městského úřadu), pak naplňujete předmět poplatku a bude se na Vás vztahovat minimální základ dílčího poplatku, a tedy povinnost uhradit minimální výši poplatku.

Vážený pane A., pokud se přesto domníváte, že poplatek platit nemáte, požádejte městský úřad o vydání platebního výměru. Proti platebnímu výměru se budete moci odvolat. Jestliže byste nesouhlasil ani s rozhodnutím o odvolání, mohl byste podat správní žalobu nebo se opětovně obrátit na mě. Musíte však prokázat, že ve Vašich nemovitostech nevzniká vůbec žádný odpad.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv

[1] Viz § 10k odst. 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

[2] Metodika Ministerstva financí č. j. MF-22877/2021/3903-1, ze dne 27. července 2021 (odpověď na otázku na přechodu stran 14 a 15), dostupná zde: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Methodika_Metodicke-pomucka-Mistni-poplatky-za-komunalni-odpad_v03.pdf.

[3] Metodika Ministerstva životního prostředí č. j. MZP/2022/720/763, ze dne 26. května 2022 (viz bod 4.16), dostupná zde: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poplatky_komunalni_odpad/\\$FILE/OOD-P-Metodicke_sdeleni_poplatky_KO_FINAL2_MF-20220526.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poplatky_komunalni_odpad/$FILE/OOD-P-Metodicke_sdeleni_poplatky_KO_FINAL2_MF-20220526.pdf).

[4] HASIL EDELMANNOVÁ, Radka a POPPELKOVÁ, Lucie. § 10k Základ poplatku. In: TĚŽKÝ, Václav a kol. Zákon o místních poplatcích: Komentář [Systém

ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 16. 11. 2023]. ASPI_ID KO565_1990CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

[5] Stanovisko Ministerstva financí k minimálnímu základu dílčího poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, dostupné zde: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Stanovisko-Ministerstva-financi-k-minimalnimu-zakladu-dilciho-poplatku-za-odkladani-komunalniho-odpadu-z-nemovite-veci.pdf>.

[6] Ustanovení § 10j zákona o místních poplatcích: "Předmětem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce."